

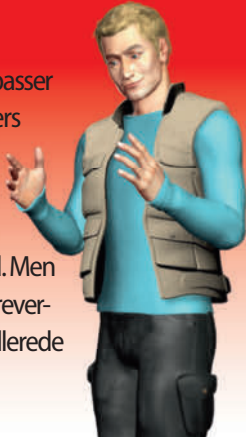

Ferdig på ei helg

VANSKELIGHETSGRAD:

“Tørkestativet passer fint til et par dagers konsentrert innsats hvis du har kjøpt alle materialene på forhånd. Men da bør du male treverket første gang allerede lørdag kveld.”

FØR DU GÅR I GANG

48 x 245 mm konstruksjonsvirke:

- 2 sperrer (A) à 244 cm
- 4 skråstivere (B) à 70 cm

48 x 73 mm konstruksjonsvirke:

- 5 tverrsperrer (C) à 80 cm

73 x 73 mm stolper:

- 4 stolper (D) à 270 cm

48 x 48 mm lekt:

- 2 loddrette sprosser (E) à 152 cm
- 12 tverrsprosser (F) à 61,2 cm

21 x 45 mm lekt:

- 4 espalierkanter (G) à 161 cm

Trapes-takplater

(Leverandør er bl.a. www.plastmo.no)

- 2 plater (H) à 109 x 110 cm
- 1 plate (J), 110 x 40 cm (de tre platene kan skjæres til av ei plate på 109 x 330 cm)

Dessuten:

- Skruer: 5 x 60 mm, 5 x 70 mm, 5 x 100 mm og 6 x 120 mm
- Spesialskruer til trapesplater
- 16 x 35 mm galvanisert dykkertspiker
- Heldekkende maling

Pris

Cirka 2500 kroner

Ny serie

Luftig og i ly for en regnbyge henger klesvasken fint til tørk under taket.

Gi tørketrommelen fri – lag et tørkestativ med tak

Frisk luft gir frisk klesvask, og du sparer strøm og karbondioksid ved å la vinden tørke det våte tøyet. Og lager du et tak til klessnora, trenger du ikke å ta inn klærne om det kommer en liten regnbyge.

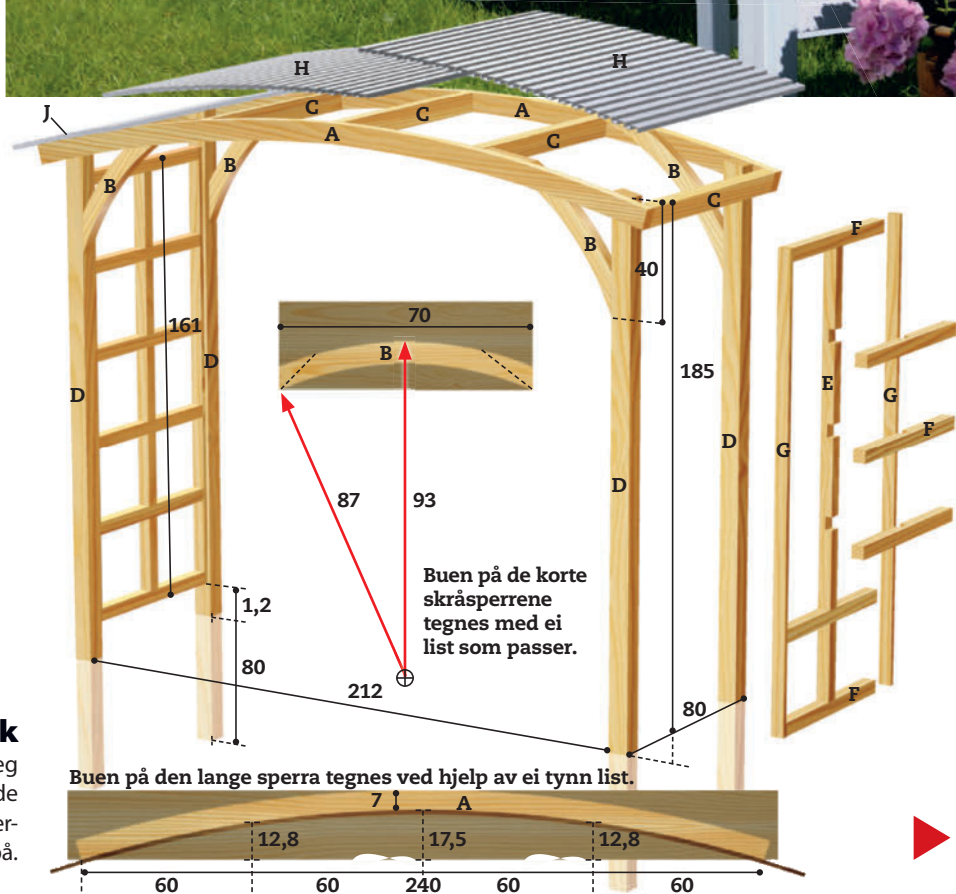
Tøyet du henter inn fra klessnora, er innbydende på en helt annen måte enn det du tar ut av tørketrommelen. Det dufter friskt av sol og vind, og du sparer i tillegg en god del strøm ved å la tørketrommelen få fri.

Det er bare ett problem når klærne er hengt ut til tørk: Det kan begynne å regne. Derfor er det praktisk å lage en overdekket utendørs tørkeplass der klærne kan bli hengende selv om det kommer en byge.

Med litt omtanke blir det samtidig et fint sted i hagen – fordi dette stativet som i tillegg til å gi klærne tid til å tørke også kan gi le og hygge rundt hagebenken – og dessuten fungere som espalier. Og er du rask, kan du ha det ferdig på ei helg!

Tørkestativ med buet tak

Sidene på tørkestativet lages hver for seg og settes i bakken før de monteres med de lange, buede sperrene (A). De korte sperrene (B) stabiliserer, og så legges taket på.

Ferdig på ei helg

Lørdag 10:00

Sett av god tid av til å skjære de buede snittene

Det er sjelden rutineoppgavene som blir vanskelige og tar lengre tid enn planlagt – det er de uvanlige utfordringene. I dette tilfellet er det de lange buene som bærer taket, og de korte buede skråsperrene,

som stiver av konstruksjonen, som kan gi problemer, og som du bør sette av litt ekstra tid til. En god båndsliper kan gjøre det enklere.

Lørdag 13:00

En tredje hånd gjør deg langt mer effektiv

Du sparer tid ved å bruke ettgrepstvinger under arbeidet. De har den store fordelene i forhold til skrutvinger at du kan plassere og spenne dem til med en enkelt hånd, og trykket er mer enn stort nok til å holde to emner på plass mens de

skrus sammen, eller holde sidene i lodd med skråstivere mens bakken stemples rundt dem. Spesielt når du arbeider alene, er det en stor hjelp å bruke ettgrepstvingene som ei ekstra hånd.

Lørdag 15:00

“Nå er det fristende å ta seg en frikveld – men da blir du ikke ferdig på to dager. For å bli ferdig på ei helg må du holde ut litt til og male alt treverket en gang slik at det er tørt igjen søndag morgen.”

Lørdag

Buene skjæres

De to sperrene (A) til taket og de fire korte skråsperrene (B) sager du alle til av konstruksjonsvirke.

De korte skråsperrene tegner du opp med ei list eller snor som passer. Samme teknikk kan du naturligvis også bruke ved de lange sperrene, men det kan være vanskelig. Her viser vi i stedet hvordan du kan tegne opp den lange buen ved hjelp av ei fleksibel list.

Lista holdes på plass på taksperra i fem punkter med et par skrutvinger og tre spiker, mens buen overføres til emnet første gang. Når en bue er skåret ut, forskyver du den til sperras overside (trinn 2), skjærer også den ut og kopierer så den første sperra over på det andre emnet.

3 Når oversiden er skåret ut, bruker du sperra som mal for den andre. Spenn fast sperra med tvinger mens du tegner slik at den ikke forskyver seg.

Hvite takplater på de buede sperrene

Taket er laget av hvite trapesplater som er lette å bearbeide og raske å skru på. Hvite plater er som regel litt dyrere enn gjennomsiktige plater, men de passer fint til den hvite trekonstruksjonen og tar seg også litt bedre ut når det ligger litt blad og kvister på oversiden.

Du kan selvsagt også velge et helt annet tak – det viktige er at du kan få det til å følge de buede sperrene.

Sammen med platene kjøper du også spesialsruer med tetningsringer.

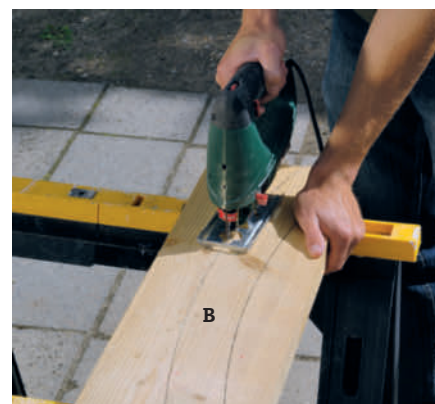

Buen sages med stikksag. Press ikke for hardt – det kan få bladet til å sage skjevt.

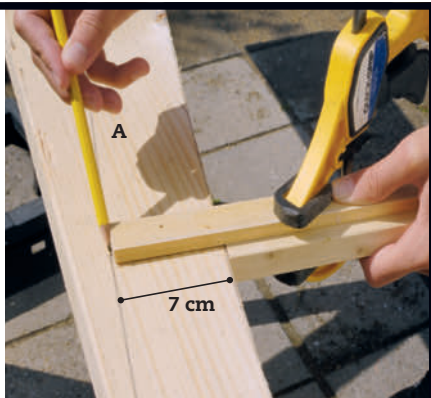
1 Først tegner du undersiden på den første sperra (A). Festepunktene settes av etter tegningen på taksperra og forbindes med f.eks. ei 12 x 15 mm list. Her setter vi spiker i de tre midterste punktene mens vi holder lista med tvinger i endene.

4 Den andre taksperra sages ut. Du trenger ikke spesielt smale blad til den store buen, men gi bladet nok tid til å finne veien gjennom treet selv. Da minsker du risikoen for at den begynner å skjære mer og mer ut til siden.

6 Den første skråsperra sages ut. Med den som mal lager du de øvrige tre skråsperrene. Endesnittene sages først når konstruksjonen er satt opp, og de to sidene monteres med de gjennomgående sperrene – da får snittene riktig vinkel.

2 Når du har saget buen vi har tegnet, forskyver du den 7 cm oppover planken der du markerer buens overside. Her gjør vi det lett og raskt ved hjelp av to lister som er spent sammen med ei tvinge.

5 Nå venter de korte skråsperrene (B). De er også buet, og her er buen så liten at vi tegner den med en improvisert passer laget av ei list som stiftes fast i sentrum. Det sikreste er å få lengden til å passe slik at blyanten kan hvile på enden.

7 De buede snittene slipes. Det går raskest med en båndsliper, men har du ikke slik grov redskap, kan du selvsagt også klare deg med alt fra en plansliper eller eksentersliper til en eklektisk høvel, støthøvel eller slipepapir på kloss.

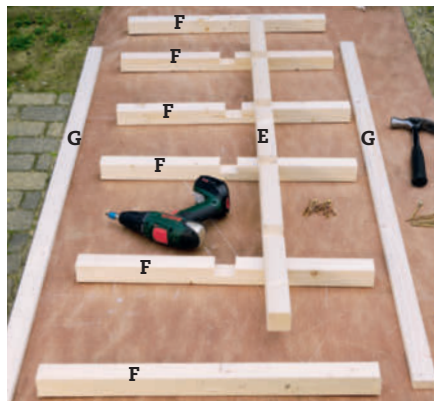
Sidene monteres

Hver av de to sidene av tørkestativet består av et rammeverk som du både kan la stå rent eller bruke som espalier. I tillegg kommer de to stolpene (D) som du setter ned i bakken,

De to rammene monteres i første omgang uavhengig av stolpene.

De lodrette kantene (G) i de to rammene lages av 21 x 45 mm lekter, mens midtsprossa (E) og alle de vannrette srossene (F) er laget av 48 x 48 mm lekter. Grunnen er at de lodrette sidene legges oppover stolpene og ville virke unødvendig massive i full tykkelse.

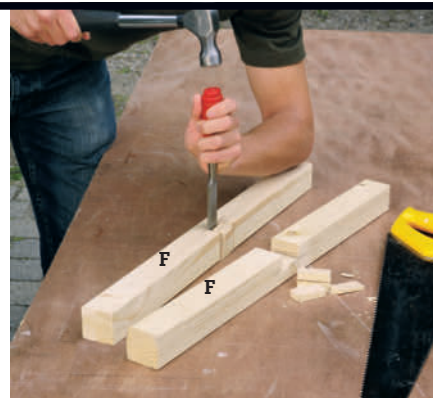
De fire kryssene monteres med blad-sammenføyninger – det er det enkleste – mens de andre bare skruses sammen.

2 De ytterste tverrsprossene sages ikke – disse skal ikke midtsprossa krysse, bare settes inn mot på samme måte som alle tverrsprossene settes inn mot de to langsiden (G).

4 Kryssammenføyningene spikrer vi sammen med 16 x 35 mm galvaniserte dykkertspiker som plasseres skrått ned i sammenføyningene – det er vesentlig lettere enn å skru ned i sammenføyningen og få hodet ned under overflata.

1 Kryssammenføyningene krever noen snitt ned i listene. Mål ut hvor tverrsprossene (F) og midtsprossa (E) skal skjæres sammen. Sag fem–seks snitt halvt ned i hver sammenføyning, og stem ut treet med et skarpt hoggjern.

3 Tverrsprossene bankes på plass i midtsprossa. Legg mellom et trestykke – selv om utsparingene er laget nøyaktig, skal det bare til litt motstand før hammeren etterlater et stygt merke i overflata.

5 De to ytterste tverrsprossene skruses fast i endene av midtsprossa med to 5 x 100 mm skruer i hver skjøt. Endelig skruses sidene (G) fast. Fordi de er tynnere, brukes kortere skruer, 5 x 60 mm. Sjekk plassering og vinkel før du skrur.

Lørdag 20
Søndag 21

Ferdig på ei helg

Søndag 10:00

“Den andre dagen er det ingen tvil om at det er praktisk å være to om flere av oppgavene. Men selv om du arbeider alene, kan du likevel rekke å bli ferdig på søndag.”

Søndag 11:00

Stolpene graves ned – eller settes i søylesko

Det beste ved en åpen konstruksjon som denne er å grave stolpene 80–90 cm ned i bakken slik at de holdes loddrett. Hvis det ikke er mulig å grave så dypt på grunn av stein og røtter,

bør du nok gjøre stativet stivere.

Søndag 14:00

Skråstivere holder alt i lodd og vater underveis

Står ikke stolpene loddrett av seg selv, retter du dem inn på plass med et par skråstivere mens taksperrene og skråsperrene skjæres til og skruses sammen.

Søndag 15:00

Du får også tid til å male – om du ønsker det

Hvis du fikk malt alt treverket lørdag kveld, rekker du nå å male konstruksjonen annen gang søndag. For ikke å få maling på undersiden av takplatene kan du droppe annet strøk på oversiden og male når taket er skrudd fast.

Søndag

Sidene reises

Søndag morgen skruer vi de kraftige trykkimpregnerte stolpene på de to rammene – og så er sidene ferdige. Taket legger vi først på når de to sidene er på plass slik at neste skritt er å bestemme hvor tørkestativet skal stå.

For at klærne ikke skal bli våte hvis det blåser litt sammen med regnet, er det en god idé å grave stolpene ned nær en hekk, en mur eller et gjerde.

Finner du ikke en slik plass i hagen, er det selvsagt mulig å kle den åpne baksiden med et espalier etter samme modell som dem på sidene.

1 Stolpene (D) festes på siden av rammene. Vi bruker 5 x 60 mm skruer – rustfrie fordi trykkimpregnert tre er hardt for metallet. De settes i fra innsiden, gjennom de smale listene og inn slik at de får tak i de tykke stolpene.

2 Så måler vi ut hvor de fire stolpene skal graves ned. Her bruker vi sperrene til å måle ut etter og banker en pinne i bakken der det skal graves.

De fire stolpene med espalier settes i bakken.

3 Er bakken løs og uten stein og røtter, kan vi bruke et stolpebor. Fordi det bare er de korte skråsperrene (B) som hindrer vridning på langs, er det godt å få stolpene 80 cm eller mer ned i bakken.

4 Den første settes helt i lodd. Samtidig skal vi passe på at den står vinkelrett på stativets lengdeakse før vi stamper bakken.

TIPS: Stamp ofte og hele veien rundt stolpen etter hvert som du fyller opp.

5 Den andre siden settes i bakken. Den rettes også i lodd på alle sider og rettes samtidig inn slik at den står parallelt med den første siden. Og så skal den selvsagt også justeres i høyden slik at den passer til den andre siden.

Taket legges på

1 De buede lange sperrene (A) plasseres i riktig høyde og spennes på med tvinger. Når alle hjørnene passer, skrues sperrene i stolpene med 5 x 100 mm skruer. Er det skjevheter, retter du det midlertidig opp med skrå lekter.

2 De fem tverrsperrene (C) skrues fast mellom de lange buede sperrene med to ganger to 5 x 100 mm skruer.

TIPS: Bruker du nye skruer med borespiss og freseribber under hodet, trenger du ikke å bore opp og frese ut til skruhodet.

Ei stikksag skjærer lett til skråsperrene.

3 De fire skråsperrene (B) spennes opp i hvert sitt hjørne slik at endesnittene kan tegnes av. Sperrene klosses ut fra stolpen med et 48 mm tykt emne tilsvarende den lange sperra (A) slik at det er lett å lage en nøyaktig strek.

De fire stolpene sages av i flukt med sperrene.

4 Skråsperrene (B) vi har tilpasset skrues fast. Inn mot stolpen (D) setter vi to skruer, øverst en på 6 x 120 mm og nederst en på 5 x 70 mm. Inn mot den lange sperra (A) bruker vi to 5 x 70 mm skruer.

5 Den ferdige trekonstruksjonen males. Har du allerede grunnet og malt første gang dagen før, kan du nøye deg med et enkelt strøk nå og legge på takplatene før helga er over. Maler du første strøk nå, gir tørketiden et par dager ekstra.

6 Takplatene (H) skrues fast på sperrene. De skjæres ut av ei enkelt takplate i standardmålet 109 x 330 cm med ei fintannet stikksag. Får du ikke tak i akkurat denne plata, kan du selvsagt bruke en annen type takplate.

“ Å henge tøy til tørk ute er som å ta et karbad: Akkurat når vi har satt oss ned i det varme vannet, ringer telefonen – og akkurat når klærne er oppe på snora, kommer det en regnbyge. Men nå kan det regne så mye det vil. Og er det viktig, ringer de sikkert igjen!

